

องค์ประกอบขั้นดีของปลาที่จับโดยอวนลากหันตั้ง
บริเวณอ่าวมานาว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

นายมานะ รุ่งราตรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974-568-657-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013937

I ๑๗๕ ๑๔๘๖๓

FISH-SPECIES COMPOSITION COLLECTED BY
BEACH SEINE FROM AO MANAO AREA,
PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

Mr. Manoj Roongratri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Department of Marine Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-568-657-3

หัวขอวิทยานิพนธ์ องค์ประกอบชนิดของปลาที่จับโดยอวนลากหัวคลิ้ง
 โดย เบรเวณอ่าวมະนาว จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 ภาควิชา นายมาโนช รุ่งราตรี
 อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยาศาสตร์ทางทะเล
 รองศาสตราจารย์ ดร.สีบสิน สนธิรัตน
 รองศาสตราจารย์ วิมล เทเมะจันทร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
 หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *นายวิมล เทเมะจันทร์* ..... คณะบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.กานต์ วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ* ..... ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ ปิยะกาญจน์)

..... *ดร.สีบสิน สนธิรัตน* ..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สีบสิน สนธิรัตน)

..... *ดร.วิมล เทเมะจันทร์* ..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ วิมล เทเมะจันทร์)

..... *นางปริญนาภิ สุขะวิสิษฐ์* ..... กรรมการ
 (นางปริญนาภิ สุขะวิสิษฐ์)

มาโนย รุ่งราตรี : องค์ประกอบชนิดของปลาที่สับโดยอวนลากหันตลึงบริเวณอ่าวมานา
สังหารดประจำจังหวัดศรีชั้นร (FISH-SPECIES COMPOSITION COLLECTED BY BEACH SEINE
FROM AO MANAO AREA, PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE) อ.ศรีภูมิ :
ร.ศ.ดร.สืบสิน สันติรัตน, 252 หน้า.

ปลาที่สับได้จากการเก็บอวนลากหันตลึงบริเวณอ่าวมานา สังหารดประจำจังหวัดศรีชั้นร ประกอบ
ด้วยปลา 53 ชนิด ปลาที่พบมากกว่าปลาชนิดอื่นๆ 8 ชนิด ได้แก่ ปลากระถุงปากแดง (Hemirhamphus
gaimardi), ปลาเห็ดโคนแห้ง (Sillago maculata), ปลากระบอกทางแบบ (Liza subviridis),
ปลากระบอกขา (Valamugil sehelii), ปลาหัวแข็ง (Atherina duodecimalis), ปลาข้าวเม่า
(Ambassis kopsi), ปลาดอกมากครึบลัน (Gerres abbreviatus) และปลาเห็ดโคนเงิน
(Sillago sihama) จำนวนชนิดและปริมาณของปลาจะพบรากในช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคมและในช่วง
เดือนมิถุนายนถึงธันวาคม เดือนที่พบจำนวนชนิดและปริมาณของปลาอยู่คือเดือนเมษายนและพฤษภาคม
ซึ่งเป็นเดือนที่มีความเค็มและอุณหภูมิของน้ำสูงกว่าปกติ

การหาค่าความแปรปรวนของสัดส่วนของปลา เทียบกับความยาวมาตรฐานและความยาวหัว
โดยใช้รากค่าสัมประสิทธิ์ล Hesselberg (x) พบร่วมปลาที่มีความแปรปรวนของสัดส่วนมากที่สุดได้แก่ ปลา
อมไข่ลายบัง (Apogon lineolatus), ปลาหางเขี้ยว (Sardinella fimbriata) และปลากระเพ-
น้ำตาลแดง (Lutianus vaigiensis) ซึ่งมีความแปรปรวนของสัดส่วนถึง 3 สเกลฉะ ปลาชนิดอื่น ๆ
ส่วนใหญ่ความแปรปรวนของสัดส่วนมีค่าสัมประสิทธิ์ล Hesselberg ไปในทางบวกคือ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทาง
เดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปสงค์รวมมหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วิทยาศาสตร์ทางทะเล
สาขาวิชา ..... ชีววิทยาทางทะเล
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

MANOJ ROONGRATRI : FISH-SPECIES COMPOSITION COLLECTED BY BEACH SEINE
FROM AO MANAO AREA, PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE. THESIS ADVISOR :
ASSO. PROF. SUEBSIN SONTIRAT, Ph.D., 252 PP.

There were 53 species of fishes obtained by beach seine at Ao Manao, Prachuap Khiri Khan Province. There were 8 dominant species; Gaimard's halfbeak (Hemirhamphus gaimardi), Trumpeter sillago (Sillago maculata), Greenback-grey mullet (Liza subviridis), Blue-spot mullet (Valamugil seheli), Silverside (Atherina duodecimalis), Glass fish (Ambassis kopsi), Deepbody silver-biddy (Gerres abbreviatus) and Silver sillago (Sillago sihama) respectively. During this study, the species-compositions and numbers of fish were high in two periods; January to March and June to December. The least species compositions and numbers of fish found, however, were in April and May. During these months, the salinity and temperatures were higher than normal.

Variations of the fish ratios between standard lengths and head lengths were performed by using correlation coefficient. From the study, the bronze-streaked cardinalfish (Apogon lineolatus) and the blacktail snapper (Lutjanus vaigiensis) were the most variated species. The variations of the above species had negative correlations in four characters. The rest of the species had positive correlations in all characters.

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วิทยาศาสตร์ทางทะเล
สาขาวิชา ..... ปีวิทยาทางทะเล
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.สีบลิน สนธิรัตน อารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ รศ.วินล เทมจันทร และ คุณปริญนาภิ สุขะวิสิษฐ อารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมและกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ใน การให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขและปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณสมหมาย อัญชลีสวัสดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ

ขอขอบคุณ ดร.อภิชาติ เดิมวิชากร ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและการค้นคว้าเอกสาร

ขอขอบคุณ คุณจุ่มพล สงวนลิน และ คุณจินตนา นักระนาด ที่ได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ขนาดอนุภาคตินและการค้นคว้าเอกสาร

ท้ายสุดนี้ ขอขอบคุณต่อบุคลากรวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใน การช่วยเหลือให้ทุนวิจัยวิทยานิพนธ์

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๒
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๔
กิตติกรรมประกาศ	๕
สารบัญตาราง	๖
สารบัญรูป	๗
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	๘
บทที่	
1. บทนำ	๑
2. อุปกรณ์และวิธีการ	๘
3. ผลการศึกษา	๑๖
4. วิชาการผล	๑๖๙
5. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	๑๗๗
เอกสารอ้างอิง	๑๗๙
ภาคผนวก	๒๔๔
ประวัติผู้เขียน	๒๕๒

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แสดงชนิดของปลาที่พบในแต่ละเดือนตั้งแต่กรกฎาคม 2527-สิงหาคม 2528 จากเครื่องมืออวนลากหัวตัลิ่ง บริเวณอ่าวมะนาว จังหวัด ปราจีนบุรีชั้นธ์	164
2	แสดงชนิดของปลาที่มีค่าระดับสัมประสิทธิ์สหสมพันธ์ต่ำมากหรือมีค่า- สัมประสิทธิ์สหสมพันธ์ไปในทางลบของความแปรปรวนสัดส่วนของความ ยาวมาตรฐาน, ความยาวหัวต่อลักษณะต่าง ๆ	166
3	แสดงความแตกต่างของอุณหภูมิ ความเค็ม แต่ละเดือนในรอบปี บริเวณอ่าวมะนาว จังหวัดปราจีนบุรีชั้นธ์.....	168
4	แสดงการเปรียบเทียบองค์ประกอบชนิดของปลาบริเวณอ่าวมะนาว กับบริเวณปากคลองวาฬ จังหวัดปราจีนบุรีชั้นธ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2526 - 2528	170
5	แสดงการแบ่งประเภทของปลาบริเวณอ่าวมะนาว จังหวัดปราจีน- บุรีชั้นธ์ ตามหลักของ Subrahmanyam และ Drake (1975)	176

ศูนย์วิทยาทรัพยากร
อุปสงค์กรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1	เขตสัมภาระปลาจากเครื่องมืออวนลากหับคลึง บริเวณอ่าวมานะนรา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	10
2	แสดงส่วนต่าง ๆ ของปลาที่ใช้ในการวัดขนาดความยาว.....	11
3	แสดงส่วนต่าง ๆ ของปลาที่ใช้ในการนับ.....	13
4	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Clupeidae	40
5	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Engraulidae	43
6	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Chanidae	49
7	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Belonidae	51
8	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Hemirhamphidae	55
9	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Sphyraenidae	58
10	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Mugilidae	63.
11	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Atherinidae	71
12	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Polynemidae	75
13	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Centropomidae	79
14	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Serranidae	82
15	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Theraponidae.....	85
16	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Apogonidae.....	88

รูปที่		หน้า
17	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Sillaginidae.....	92
18	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Carangidae	96
19	แสดงรูปร่างแบบต่าง ๆ ของปลาวงศ์ Carangidae	97
20	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Lutianidae	109
21	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Leiognathidae	114
22	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Gerridae	126
23	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Mullidae	132
24	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Callionymidae	136
25	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Siganidae	138
26	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Gobiidae.....	141
27	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Platycephalidae	145
28	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Bothidae	149
29	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Soleidae	153
30	แสดงลักษณะหัวไปของปลาวงศ์ Cynoglossidae	159
31	แผนภูมิแสดงจำนวนชนิดและน้ำหนักของปลาที่ได้จากอวนลากหับคลิง แต่ละเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2527-สิงหาคม 2528.....	165
32	<u>Sardinella fimbriata</u> (Valenciennes, 1847).....	188
33	<u>Stolephorus indicus</u> (van Hasself, 1823).....	188

	รูปที่	หน้า
34	<u>Stolephorus bataviensis</u> (Whitehead, 1973).....	188
35	<u>Engraulis malabarica</u> (Bloch, 1795).....	188
36	<u>Chanos chanos</u> (Forskål, 1775).....	189
37	<u>Tylosurus strongylurus</u> (van Hasselt, 1823).....	189
38	<u>Hemirhamphus gaimardi</u> (Valenciennes, 1846).....	189
39	<u>Sphyraena jello</u> (Cuvier, 1829).....	189
40	<u>Sphyraena obtusata</u> (Cuvier, 1829).....	190
41	<u>Liza macrolepis</u> (Smith, 1849).....	190
42	<u>Liza melinoptera</u> (Valenciennes) 1836).....	190
43	<u>Liza tade</u> (Forskål, 1775).....	190
44	<u>Liza subviridis</u> (Valenciennes, 1836).....	191
45	<u>Valamugil seheli</u> (Forskål, 1775).....	191
46	<u>Atherina duodecimalis</u> (Valenciennes, 1835).....	191
47	<u>Eleutheronema tetradactylum</u> (Shaw, 1804).....	191
48	<u>Ambassis kopsi</u> (Bleeker, 1858).....	192
49	<u>Epinephelus tauvina</u> (Forskål, 1775).....	192
50	<u>Therapon jarbua</u> (Forskål, 1775).....	192

51	<u>Apogon lineolatus</u> (Cuvier & Valenciennes, 1828)	192
52	<u>Sillago sihama</u> (Forskål, 1775).....	193
53	<u>Sillago maculata</u> (Quoy & Gaimard, 1824).....	193
54	<u>Megalaspis cordyla</u> (Linnaeus, 1758).....	193
55	<u>Caranx boops</u> (Cuvier & Valenciennes, 1833).....	193
56	<u>Caranx sexfasciatus</u> (Quoy & Gaimard, 1824).....	194
57	<u>Caranx praeustus</u> (Bennett, 1830).....	194
58	<u>Chorinemus lysan</u> (Forskål, 1775).....	194
59	<u>Chorinemus tala</u> (Cuvier, 1832).....	194
60	<u>Lutianus russelli</u> (Bleeker, 1849).....	195
61	<u>Lutianus vaigiensis</u> (Quoy & Gaimard, 1824)	195
62	<u>Secutor ruconius</u> (Hamilton-Buchanan, 1822).....	195
63	<u>Gazza minuta</u> (Bloch, 1797).....	195
64	<u>Leiognathus elongatus</u> (Günther, 1874).....	196
65	<u>Leiognathus fasciatus</u> (Lacepede, 1803).....	196
66	<u>Leiognathus equulus</u> (Forskål, 1775)	196

67	<u>Leiognathus splendens</u> (Cuvier, 1829).....	196
68	<u>Leiognathus daura</u> (Cuvier, 1829).....	197
69	<u>Gerres punctatus</u> (Cuvier, 1830).....	197
70	<u>Gerres oblongatus</u> (Cuvier, 1830).....	197
71	<u>Gerres abbreviatus</u> (Bleeker, 1850).....	197
72	<u>Gerres oyena</u> (Forskål, 1775).....	198
73	<u>Upeneus tragula</u> (Richardson, 1845).....	198
74	<u>Callionymus sagitta</u> (Regan, 1919).....	198
75	<u>Siganus javus</u> (Linnaeus, 1766).....	198
76	<u>Acentrogobius ornatus</u> (Ruppell, 1828).....	199
77	<u>Platycephalus indicus</u> (Linnaeus, 1758).....	199
78	<u>Pseudorhombus javanicus</u> (Bleeker, 1853).....	199
79	<u>Pseudorhombus arsius</u> (Hamilton, 1822).....	199
80	<u>Aseraggodes dubius</u> (Weber, 1913).....	200
81	<u>Pardachirus pavoninus</u> (Lacépède, 1802).....	200
82	<u>Synaptura guagga</u> (Kaup, 1858).....	200
83	<u>Cynoglossus puncticeps</u> (Richardson, 1846).....	200
84	<u>Paraplagusia blochi</u> (Bleeker, 1851).....	201

รูปที่		หน้า
85	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับลักษณะต่าง ๆ ของปลาหลังเขียว (<u>S. fimbriata</u>).....	202
86	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาหลังเขียว (<u>S. fimbriata</u>).....	202
87	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระดัก (<u>S. indicus</u>).....	203
88	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลากระดัก (<u>S. indicus</u>).....	203
89	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระดัก (<u>S. bataviensis</u>).....	204
90	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระดัก (<u>S. bataviensis</u>).....	204
91	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาแมว (<u>E. malabaricus</u>).....	205
92	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาแมว (<u>E. malabaricus</u>).....	205
93	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาจันทร์ทะเล (<u>C. chanos</u>).....	206
94	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาจันทร์ทะเล (<u>C. chanos</u>).....	206

95	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระทุงเหว (<u>T. strongylurus</u>).....	207
96	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระทุงเหว (<u>T. strongylurus</u>).....	207
97	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระทุงปากแಡง (<u>H. gaimardi</u>).....	208
98	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระทุงปากแಡง (<u>H. gaimardi</u>).....	208
99	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาเนื้อคอกไข่มี (<u>S. jello</u>).....	209
100	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาเนื้อคอกไข่มี (<u>S. jello</u>).....	209
101	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาเนื้อคอกไข่มี (<u>S. obtusata</u>).....	210
102	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาเนื้อคอกไข่มี (<u>S. obtusata</u>).....	210
103	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระบอก (<u>L. melinoptera</u>).....	211
104	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระบอก (<u>L. melinoptera</u>).....	211

105	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนานาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระบอก (<u>L. tade</u>).....	212
106	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระบอก (<u>L. tade</u>).....	212
107	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนานาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระบอกทางแบบ (<u>L. subviridis</u>)....	213
108	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระบอกทางแบบ (<u>L. subviridis</u>).....	213
109	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนานาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระบอก (<u>V. sehelii</u>).....	214
110	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระบอก (<u>V. sehelii</u>).....	214
111	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนานาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาหัวแข็ง (<u>A. duodecimalis</u>).....	215
112	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาหัวแข็ง (<u>A. duodecimalis</u>).....	215
113	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนานาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากรูเรานวดสีเส้น (<u>E. tetradactylum</u>). .	216
114	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนานาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากรรังปากแม่น้ำ (<u>E. tauvina</u>).....	216

115	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาเข้าเม่า (<i>A. kopsi</i>).....	217
116	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาเข้าเม่า (<i>A. kopsi</i>).....	217
117	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาเข้างตะเกذا (<i>T. jarbua</i>).....	218
118	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาเข้างตะเกذا (<i>T. jarbua</i>).....	218
119	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาอ่อนไข่ (<i>A. lineolatus</i>).....	219
120	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาอ่อนไข่ (<i>A. lineolatus</i>).....	219
121	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาเห็ดโคนเงิน (<i>S. sihama</i>).....	220
122	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาเห็ดโคนเงิน (<i>S. sihama</i>).....	220
123	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาเห็ดโคนแห้ง (<i>S. maculata</i>).....	221
124	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาเห็ดโคนแห้ง (<i>S. maculata</i>).....	221

รูปที่		หน้า
125	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาแข้งไก่ (<u>M. cordyla</u>).....	222
126	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาแข้งไก่ (<u>M. cordyla</u>).....	222
127	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาสีกุนทอง (<u>C. boops</u>).....	223
128	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาสลิดหินแถบ (<u>S. javus</u>).....	223
129	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาสีกุน (<u>C. sexfasciatus</u>).....	224
130	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาสีกุน (<u>C. sexfasciatus</u>).....	224
131	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาสีกุนเล็กครีบด้านหลัง (<u>C. praeustus</u>).....	225
132	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาสีกุนเล็กครีบด้านหลัง (<u>C. praeustus</u>).....	225
133	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตราฐานกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาเฉลียง (<u>C. lysan</u>).....	226
134	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาเฉลียง (<u>C. lysan</u>).....	226

รูปที่

หน้า

135	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรูนกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาเฉลียบ (<u>C. tala</u>).....	227
136	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาเฉลียบ (<u>C. tala</u>).....	227
137	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรูนกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระพงแดงข้างปาน (<u>L. russelli</u>)....	228
138	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระพงแดงข้างปาน (<u>L. russelli</u>).....	228
139	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรูนกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลากระพงน้ำตาลแดง (<u>L. vaigiensis</u>)....	229
140	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลากระพงน้ำตาลแดง (<u>L. vaigiensis</u>).....	229
141	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรูนกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนกะหลอน (<u>S. ruconius</u>).....	230
142	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาแบนกะหลอน (<u>S. ruconius</u>).....	230
143	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรูนกับความยาว ลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนกะหลอน (<u>G. minuta</u>).....	231
144	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะ ต่าง ๆ ของปลาแบนกะหลอน (<u>G. minuta</u>).....	231

รูปที่

หน้า

- 145 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวตามมาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนแก้ว (L. elongatus) 232
- 146 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนแก้ว (L. elongatus) 232
- 147 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวตามมาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนแกบ (L. fasciatus) 233
- 148 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนแกบ (L. fasciatus) 233
- 149 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวตามมาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบน (L. equulus) 234
- 150 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบน (L. equulus) 234
- 151 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวตามมาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนกระสาย (L. splendens) 235
- 154 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนกระสาย (L. splendens) 235
- 153 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวตามมาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนกระโดยงดា (L. daura) 236
- 154 ภาพแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาแบนกระโดยงดា (L. daura) 236

155	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาดอกหมากกระโดง (<u>G. punctatus</u>).....	237
156	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาดอกหมากกระโดง (<u>G. punctatus</u>).....	237
157	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาดอกหมาก (<u>G. oblongatus</u>).....	238
158	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาดอกหมาก (<u>G. oblongatus</u>).....	238
159	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาดอกหมากครีบสั้น (<u>G. abbreviatus</u>)...	239
160	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาดอกหมากครีบสั้น (<u>G. abbreviatus</u>).....	239
161	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาเกล็ดข้าวเม่า (<u>G. oyena</u>).....	240
162	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาเกล็ดข้าวเม่า (<u>G. oyena</u>).....	240
163	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวนาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาหนวดฤๅซี (<u>U. tragula</u>).....	241

164	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวและความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาหนวดฤทธิ์ (<u>P. tragula</u>).....	241
165	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาบู่หัวโต (<u>A. ornatus</u>).....	242
166	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาบู่หัวโต (<u>A. ornatus</u>).....	242
167	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวมาตรฐานกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาช้างเหยียบ (<u>P. indicus</u>).....	243
168	กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความยาวหัวกับความยาวลักษณะต่าง ๆ ของปลาช้างเหยียบ (<u>P. indicus</u>).....	243
169	แสดงวิธีทำการประมาณของเครื่องมืออานลากหับคลึง.....	246

ศูนย์วิทยาเรียนการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายคำย่อ

D	: ครีบหลัง (Dorsal fin)
D ₁	: ครีบหลังอันแรก (First dorsal fin)
D ₂	: ครีบหลังอันที่สอง (Second dorsal fin)
P ₁	: ครีบทุ (Pectoral fin)
P ₂	: ครีบท้อง (Pelvic fin)
A	: ครีบก้น (Anal fin)
L l.	: เกล็ดเส้นข้างตัว (Lateral line scale)
Tr.	: เกล็ดตามขวางลำตัว (Transverse scale)
Cirf.	: เกล็ดรอบตัว (Circumferential scale)
Cirp.	: เกล็ดรอบคอดหาง (Circumpeduncular scale)
Pred.	: เกล็ดหน้าครีบหลัง (Predorsal scale)
HL	: ความยาวหัว (Head length)
PD	: ความยาวหน้าครีบหลัง (Predorsal length)
PN	: ความยาวหน้าครีบก้น (Preanal length)
PT	: ความยาวหน้าครีบทุ (Prepectoral length)
PV	: ความยาวหน้าครีบท้อง (Prepelvic length)
SN	: ความยาวจะงอยปาก (Snout length)
EY	: ความยาวเส้นผ่าศูนย์กลางตา (Eye diameter)
PO	: ความยาวหลังตา (Postorbital length)

คุณธรรมมหาวิทยาลัย